

Inspreektekst – NFO Kring Midden Nederland – Statenmoment Provincie Utrecht – 7 mei 2025

Geachte Statenleden,

Namens de Nederlandse Fruittelers Organisatie, kring Midden Nederland – afdeling Utrecht – spreek ik, Pierre Jongerius, voorzitter van de afdeling en zelf ook fruitteler in de gemeente Houten, vandaag in met een duidelijke boodschap: dit raakt ons rechtstreeks en heeft grote gevolgen.

Wij zijn verontwaardigd over de manier waarop we van de voorgestelde KRW-maatregelen hebben vernomen. Niet via overleg met de provincie of het waterschap, maar via internet en de media. Dat is geen manier van samenwerken. Fruittelers worden direct getroffen door deze maatregelen, maar zijn niet betrokken bij het opstellen ervan. Dat ondermijnt het vertrouwen en maakt het moeilijk om samen aan oplossingen te werken.

Er heerst veel onduidelijkheid. Wat houden deze maatregelen precies in? Waar zijn ze op gebaseerd? En lossen ze het probleem daadwerkelijk op? Er wordt gesproken over verboden op middelen, maar zonder onderbouwing of alternatief. Ondertussen draait de sector door – met strakke planningen, seizoensdruk en nu dus ook nog extra onzekerheid bovenop de al bestaande regelgeving.

Wat extra wringt, is dat de provincie nu generieke maatregelen aankondigt, terwijl er in de gebieden al hard wordt gewerkt aan concrete oplossingen. In de gebiedsprocessen zitten boeren en fruittelers aan tafel, en die willen juist meewerken. Maar nu dreigen we buiten spel gezet te worden, voordat die processen zijn afgerond.

En dat terwijl we als sector al jaren aantoonbare stappen zetten. Uit metingen van HDSR blijkt dat het aantal normoverschrijdingen in oppervlaktewater daalt. Onze telers werken met precisietechniek, driftreductie en alleen middelen die strikt zijn toegelaten. We doen wat nodig is – en dat mag ook gezegd worden.

Dan is er nog de suggestie om over te schakelen op biologische teelt. Alsof dat eenvoudig is. Maar dat is het niet. Omschakelen vraagt jaren, extra investeringen, nieuwe kennis én een markt die lang niet altijd beschikbaar is. Voor veel bedrijven is dat geen reële optie. Bovendien staat onze Nederlandse gangbare teelt bekend als schoon, vooruitstrevend, duurzaam en gecontroleerd.

Onze boomgaarden leveren niet alleen fruit, maar ook maatschappelijke en landschappelijke waarde. Ze maken Utrecht mooier. Ze zijn kenmerkend voor het landschap, zorgen voor verkoeling, huisvesten insecten, vogels en bijen, trekken recreanten en bieden werkgelegenheid. Denk aan gebieden zoals Vijfheerenlanden, waar fruitteelt een belangrijke rol speelt in het agrarische landschap. Daar geldt bovendien een andere wateropgave onder Waterschap Rivierenland dan bij HDSR. Eén generiek beleid doet geen recht aan die regionale verschillen.

Tot slot: landelijk is met het NPLG en het UPLG afgesproken dat we integraal en gebiedsgericht gaan werken aan bodem, water, natuur en landbouw. Maar wat zien we nu?

Eén onderwerp – waterkwaliteit – wordt eruit gelicht, losgetrokken van het geheel. Dat maakt het beleid niet sterker, maar juist zwakker.

Wij vragen u: trek dit recht. Laat gebiedsprocessen hun werk doen. Ga in gesprek met de sector. Kies voor maatwerk, voor samenwerking, voor beleid dat werkt. Alleen zo zorgen we voor schoon water én een toekomstbestendige fruitteelt in onze provincie.

Dank u wel.